

Beslut om ändring av naturreservatet Loberget i Karlshamns kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver, med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken (1998:808), beslutet 2002-06-03 om bildande av naturreservatet Loberget i Karlshamns kommun (dnr 511-3047-2000) för den del av reservatet (gårdstomten, 0,25 ha) som framgår av bifogad karta. Upphävandet ska gälla från den dag då detta beslut vinner laga kraft.

När detta beslut vinner laga kraft upphör även länsstyrelsens beslut 2002-06-03 (dnr 511-3047-2000) om bildande av naturreservatet Loberget att gälla, i den del som beskriver hur syftet ska uppnås, punkten 5 (om gårdsbyggnadernas karaktär).

Redogörelse för ärendet

Den privatägda delen av naturreservatet Loberget, fastigheten Loberget 1:5, bytte ägare under 2021. I samband med ägarskiftet diskuterades möjligheten att upphäva reservatsbeslutet för gårdstomten och bebyggelsen, bland annat då tomten rimligen måste kunna betraktas som hemfridszon för den som bor på gården. Gården har stått obebodd under lång tid. Hösten 2021 påbörjades en renovering av byggnaderna, med målet att göra gården beboelig och samtidigt bibehålla den ålderdomliga karaktären.

En preliminär avgränsning av en lämplig tomt har gjorts i samråd med fastighetsägaren i februari 2022. Det aktuella tomtområdet är knappt 0,25 ha stort, och utgörs till största delen av den till förfallna trädgården, och gårdsplanen. För att få en rimlig och tydlig avgränsning runt bebyggelsen har även små delar av angränsande gammal åker (numera betad) tagits med i tomtavgränsningen. Genom gårdsplanen och vidare ut i reservatets västra delar löper en mindre grusväg. Reservatsbesökare kommer i fortsättningen att hänvisas förbi gårdsområdet på en markerad led.

Syftet med Lobergets naturreservat enligt beslutet 2002 är att

- bevara biologisk mångfald i utmarksskog, ekskog och på odlingsmark med ålderdomlig uppbyggnad,
- bevara ett värdefullt kulturpräglat landskap med gården och det omgivande odlingslandskapet med ålderdomlig struktur samt torpgrunder och torpmiljöer,
- skydda och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter på hamlade träd
- vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av isälvsavlagringar i Mieåns dalgång,

- tillgodose friluftslivets behov av områden där rika naturupplevelser kan fås i naturskogar, småskaligt odlingslandskap och intressanta kvartärgeologiska ytformer.

Enligt beslutet från 2002 ska syftet nås genom att

- utmarksskogen får utvecklas fritt med undantag av att försiktiga röjningar av barrträd kan utföras runt äldre bokar och för att bevara torpgrunder och tjärdalar,
- inägomarkens skötsel grundas på den äldre markanvändningen, dvs ängsbruk, hamlings av träden, naturvårdsinriktat bete och åkerbruk,
- de hamlade trädens form bevaras genom hävd och nya träd hamlas så att de får samma form som äldre hamlade träd,
- nya träd hamlas för att säkerställa återväxten av hamlade träd och kontinuiteten av miljöer för flora och fauna knutna till äldre hamlade träd,
- gårdsbyggnadernas karaktär av en 1800-talsgård så långt möjligt bevaras,
- strövstigar hålls väl markerade.

Naturreservat ingår i sin helhet i Natura 2000 enligt habitatdirektivet och fågeldirektivet (SE0410167, Loberget). Större delen av den avgränsade tomten är klassad som ”öppen icke Natura-naturtyp” (6960). Tomtens södra gräns tangerar öppen betesmark, klassad som ”silikatgräsmark” i Natura 2000. Länsstyrelsen bedömer dock att den lilla del av betesmarken som tillförs tomtmarken inte utgör naturtyp. Området är gammal åkermark som övergått till betesmark. Betesmarksfloran är mycket trivial och har inte de arter som karaktäriserar naturtypen.

Ett beslutsförslag har skickats på remiss till sakägare och övriga berörda. Ingen har haft några invändningar. Förslaget har även kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar. Myndighetssamråd har skett med Naturvårdsverket.

Motivering

Enligt 7 kap. 7 § miljöbalken får bl a länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslut som meddelats enligt 4–6 §§, d v s beslut om naturreservat, om det finns synnerliga skäl. Synnerliga skäl för upphävande av beslut om naturreservat kan vara att reservatet inte längre har kvar och rimligen inte kan återfå de värden som det avsåg att bevara.

Skälet till att tomten och gårdsbyggnaderna togs med i det ursprungliga reservatsbeslutet var att de bedömdes ha ett betydande kulturmiljövärde, och att de ingick i en kulturhistoriskt värdefull helhetsmiljö tillsammans med det omgivande landskapet. Gårdsbyggnaderna uppfördes i början av 1800-talet. De har i hög grad fått behålla sin ursprungliga karaktär och utgör en typisk äldre gård i den blekingska skogsbygden.

Syftet med naturreservatet, i beslutet från 2002, nämner ”gården och det omgivande odlingslandskapet”, och i texten om hur syftet ska uppnås (punkt 5) framgår att ”gårdsbyggnadernas karaktär av en 1800-talsgård så långt möjligt bevaras”. Ett syfte för ett naturreservat som omfattar rena kulturmiljövärden har dock inte stöd i miljöbalken. Punkten om bevarande av gårdsbyggnadernas karaktär bör därför strykas.

Länsstyrelsen bedömer att ett upphävande av reservatsbeslutet för tomtmarksytan inte strider mot syftet med reservatet, så långt det har stöd i miljöbalken, och inte heller strider mot Natura 2000. Området består till största delen av redan hävdad tomtmark som varken har naturvärden eller någon betydelse för friluftslivet. De mycket små ytor som tillförs tomten från angränsande beteshävdad tidigare åkermark saknar också natur- och friluftsvärden. Upphävandet av reservatsbeslutet för gårdstomten innebär ingen försvagning av skyddet för naturreservatet, och medför därför inget krav på kompensation. Av samma skäl bedömer länsstyrelsen att det inte heller behövs någon särskild konsekvensutredning. Länsstyrelsen anser därmed att det föreligger sådana synnerliga skäl som avses i 7 kap. 7 § miljöbalken för att upphäva naturreservatsbeslutet för den aktuella tomtmarken.

Beslutets giltighet

Beslutet ska kungöras i ortstidning och Post- och Inrikes Tidningar. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse varit införd i ortstidning.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, inom tre veckor från den dag kungörelse om beslutet varit införd i ortstidning.

Deltagande

Beslut i detta ärende har fattats digitalt av landshövding Ulrica Messing. I beslutet deltog även länsjurist Rickard Brinck, antikvarie Magnus Petersson samt områdesskyddsamordnare Åke Widgren, den sistnämnde som föredragande.

Ulrica Messing

Åke Widgren

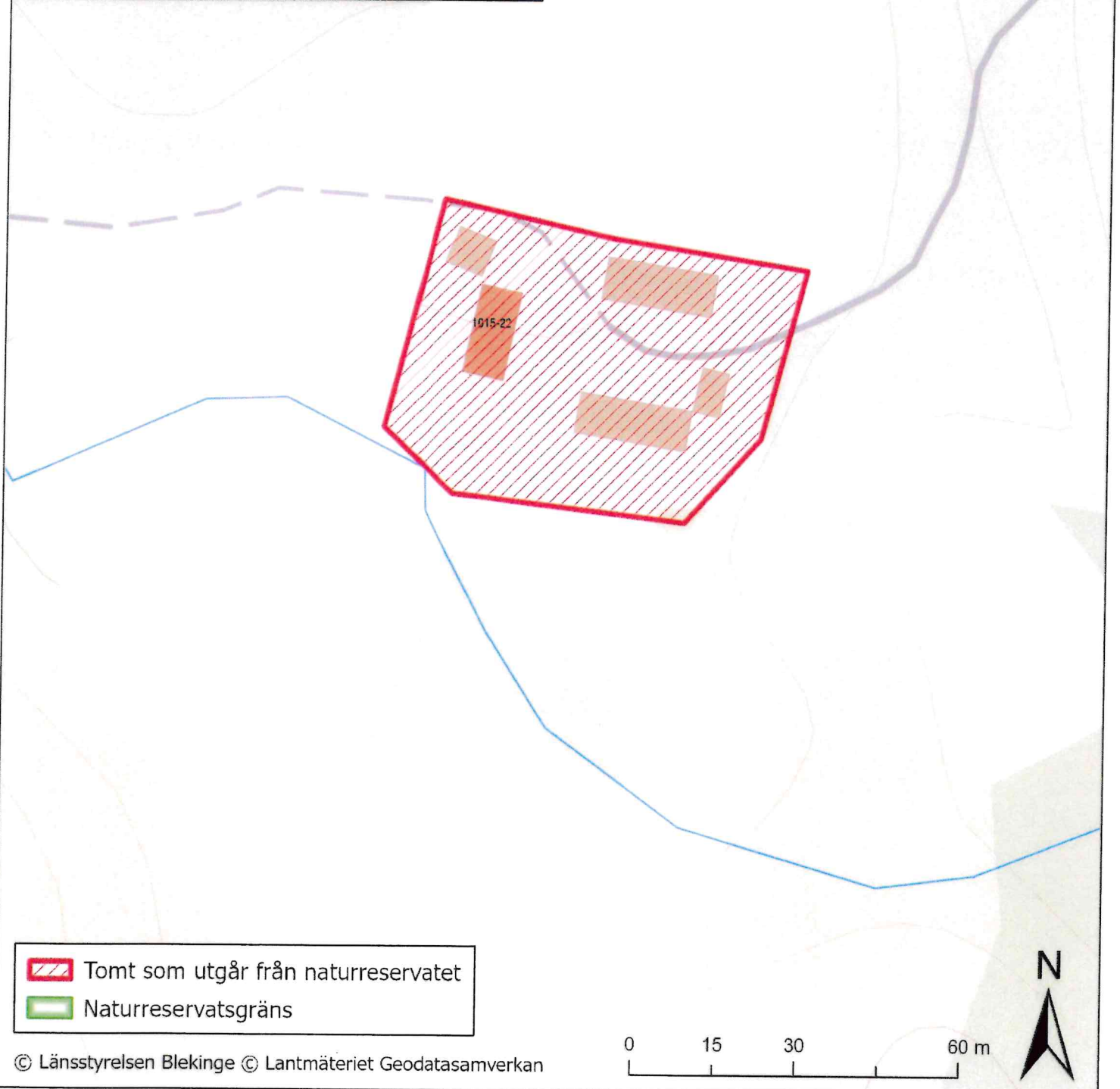
Denna handling har beslutats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor:

1. Karta över den del av reservatet där beslutet om naturreservat upphävs.
2. Hur man överklagar

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur Länsstyrelsen hanterar personuppgifter hittar du på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd

- Tomt som utgår från naturreservatet
- Naturreservatsgräns

